

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžr/15/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015200612
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015200612.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a z členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci navrhovateľa: A. G., narodený XX.XX.XXXX, bytom v O., Q. X., zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Šablicom, so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta 13, proti odporcovi: Okresný úrad Bratislava, pozemkový a lesný odbor, so sídlom v Bratislave, Trenčianska 55, o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu č. 390/92, 1181/15, zn.: OU-BA-PLO-2015/43805/ZBE zo dňa 27.02.2015, o odvolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S 88/2015-85 zo dňa 15. februára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S 88/2015-85 zo dňa 15. februára 2017 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie krajského súdu

1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 2S 88/2015-85 zo dňa 15. februára 2017 napadnuté rozhodnutie odporcu - Okresného úradu Bratislava, pozemkový a lesný odbor, č.k.: 390/92, 1181/15, zn.: OU-BA-PLO-2015/43805/ZBE, zo dňa 27.02.2015 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ v spojení s § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odporcu zaviazal k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 296,44 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ľubomíra Šablicu.

2. Z predloženého administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu krajský súd zistil, že navrhovateľ si uplatnil nárok na vydanie nehnuteľností podľa prídellovej listiny a pozemkov parc. č.

výmere 4302 m², č. XXXX/2 vo výmere 1147 m², č. XXXX a č. XXXX (rozhodnutia č. 279/99/Hr/401 zo dňa 24.09.1999, č. 390/92/2005/Hr zo dňa 21.03.2006 a č. 390/92/768/2001 zo dňa 26.07.2001). V napadnutom rozhodnutí sa nachádza len všeobecná zmienka o tom, že správny orgán o zvyšnej časti uplatneného nároku z parcely č. XXXX/1 vo výmere 560 m² rozhodne samostatným rozhodnutím. Z rozhodnutia však nevyplýva, prečo nerozhodol o celom predmete reštitučnej žiadosti navrhovateľa, teda aj o pozemkoch parc. č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX/2, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XX, XX, XX, XXXX, XXXX/1, XXXX a č. XXXX. Túto vadu vyčítal odporcovi aj Krajský súd v Bratislave v rozsudku č.k. 3Sp/21/2007-53 zo dňa 09.12.2008, napriek tomu ju neodstránil, čo vedie k zmätočnosti rozhodnutia.

7. Vo vzťahu k pozemku parc. č. XXXX/2, roľa vo výmere 2545 m², krajský súd zistil, že tento pozemok vlastnili pôvodne X. F. s manželkou S., rodenou Q.. Poverenie pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, sekcia „B“, pracovná skupina pre pozemkovú reformu v Bratislave, podaním č. 472/48 zo dňa 08.11.1949 upovedomilo Q. G., že na zasadnutí dňa 03.01.1949 navrhla prideliť mu nehnuteľnosti po bývalom vlastníkovi E. Y. s manželkou, X. Q. s manželkou, Q. Q., rodenej W., V. S. s manželkou, U. V., okrem iných pozemkov parc. č. XXXX/2, roľa vo výmere 2545 m²; teda neuvádza, že by vlastníkmi pozemku parc. č. XXXX/2 mali byť X. F. s manželkou S., rodenou Q.. Prídelovou listinou vydanou Ústredným národným výborom v Bratislave, odborom poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a výkupu rady ÚNV, zo dňa 22.08.1958 po vykonanom prídelovom konaní podľa nariadenia č. 104/1945 Zb. došlo k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam; prídelca nadobudol vlastnícke právo dňom odovzdania pridelených nehnuteľností do držby, teda dňa 26.02.1949, kedy bola spísaná aj zápisnica o uvedení pozemku parc. č. XXXX/2 do držby Q. G.. Mestský národný výbor, odbor vodného hospodárstva a pre veci poľnohospodárstva a lesníctva, rozhodnutím č. Pôd.-197/1965 zo dňa 08.02.1965 odňal Q. G. prídel nehnuteľného majetku o.i. aj pozemok parc. č. XXXX/2 v k.ú. V. Nehnuteľnosti boli odovzdané MsNV do správy a do trvalého a bezplatného užívania JRD Petržalka. Na druhej strane odporca tvrdí, že vlastníkmi pozemku sú naďalej X. F. a jeho manželka S., ktorých podiely spravuje Slovenský pozemkový fond.

8. Krajský súd konštatoval, že ak sa vyskytlo duplicitné vlastníctvo k uvedenej nehnuteľnosti, nemožno bez právoplatného rozhodnutia súdu v civilnom procese určiť, že vlastnícke právo na štát prešlo alebo neprešlo. Záver odporcu je preto predčasný a vyplýva z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odporca mal reštitučné konanie prerušiť podľa § 29 ods. 1 SP a navrhovateľa vyzvať na podanie určovacej žaloby na súd v určenej lehote. Až keď by navrhovateľ nepostupoval podľa tejto výzvy alebo po rozhodnutí súdu o určení vlastníckeho práva, by bolo možné v reštitučnom konaní pokračovať a rozhodnúť o tomto pozemku. Prerušenie konania je podporené aj uplynutím prekluzívnej doby na uplynutie reštitučného nároku vyplývajúcej z § 13 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. Citovaný zákon síce výslovne neuvádza, že sa na reštitučné konanie primerane použijú ustanovenia Správneho poriadku, no z § 1 ods. 1 SP vyplýva, že správny poriadok sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Popri vymedzení okruhu správnych orgánov Správny poriadok vymedzuje svoju pôsobnosť aj vo vzťahu k iným právnym predpisom. Formulácie to zákonodarca vyjadril slovným spojením "ak osobitný zákon neustanovuje inak". Obsahovo táto formulácia vyjadruje dve skutočnosti, a to subsidiaritu Správneho poriadku a negatívne vymedzenie pôsobnosti. V prípade, ak konštatovanie o použití všeobecných predpisov o správnom konaní v príslušnom právnom predpise v oblasti správneho práva absentuje a ak nie sú v osobitnom zákone upravené odchýlky, procesný režim Správneho poriadku nastupuje ex lege a je povinnosťou orgánu verejnej správy dôsledne ho aplikovať (R 66/2016).

9. Ďalej krajský súd konštatoval, že skutočnosť, že k novým pozemkom parc. č. XXXX/96, XXXX/19 a č. XXXX/62, do ktorých zasahuje parcela č. XXXX/2, nie je založený list vlastníctva, neznamená, že vlastnícke právo neprešlo na štát. Navyše, odporca túto skutočnosť za toho istého skutkového stavu vyhodnotil odlišne pri pozemkoch parc. č. XXXX a č. XXXX/1, na ktoré sa takisto vzťahovalo upovedomenie Poverenia pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, sekcia „B“, pracovná skupina pre pozemkovú reformu v Bratislave, podaním č. XXX/48 zo dňa 08.11.1949, prídelová listina vydaná

Ústredným národným výborom v Bratislave, odborom poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a výkupu rady ÚNV, zo dňa 22.08.1958 a rozhodnutie Mestského národného výboru, odboru vodného hospodárstva a pre veci poľnohospodárstva a lesníctva, rozhodnutím č. Pôd.-197/1965 zo dňa 08.02.1965. U nich nepovažoval nezaloženie listu vlastníctva k novým parcelám za dôvod, pre ktorý neprešlo vlastníctvo na štát. Dokonca, pri týchto pozemkoch akceptoval aj to, že rozhodnutie o odňatí prídely vydal nekompetentný orgán, k čomu ho doviedlo následné správanie sa štátu k pozemkom do odňatia prídely. Je potrebné dodať, že štát sa v tom období správal rovnako aj k pozemku parc. č. XXXX/2.

10. Za nedôvodnú krajský súd považoval námietku navrhovateľa o neúplnom okruhu účastníkov reštitučného konania. Spoločnosti Domes a.s., Arcol group a.s., ani Manta Group s.r.o., neboli účastníkmi reštitučného konania, ani vlastníkmi nehnuteľností, ktoré navrhovateľ žiada vydať, preto ich práva ani právom chránené záujmy neboli rozhodnutím odporcu dotknuté a rovnako tak ani súdu v tomto konaní.

11. Poukazom na to, že zákon č. 229/1991 Zb. v ustanovení § 11 ods. 1 písm. d/ nerozlišuje medzi zastavaním verejnou komunikáciou alebo príjazdovou komunikáciou, ktoré bránia vydaniu pozemku, krajský súd považoval aj námietku navrhovateľa vo vzťahu k nevydaniu pozemku za irelevantnú, majúc za to, že pozemok pod cestou nemožno využiť ani na poľnohospodárske alebo lesné účely.

12. Krajský súd dospel k záveru, že odporca vec nesprávne právne posúdil, a preto napadnuté rozhodnutie odporcu podľa § 250q ods. 3 OSP a § 250j ods. 2 písm. a/ a § 250l ods. 2 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom je správny orgán viazaný právnym názorom súdu. Krajský súd odporcovi uložil povinnosť v ďalšom konaní postupovať podľa odseku 28 odôvodnenia rozsudku a v ďalšom rozhodnutí odôvodniť, o ktorých pozemkoch už rozhodol, o ktorých ešte nerozhodol a o ktorých bude ešte rozhodovať samostatným rozhodnutím.

13. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 OSP a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v sume 296,44 €.

II.

Odvolyvanie odporcu

14. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie odporca. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

15. V dôvodoch odvolania odporca namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Nesúhlasil s argumentáciou prvostupňového súdu, že preskúmané rozhodnutie trpí zmatečnosťou z dôvodu, že správny orgán nerozhodol o celom predmete reštitučnej žiadosti navrhovateľa, a teda o všetkých pozemkoch nachádzajúcich sa v podaniach zo dňa 22.04.1992 a 17.08.1992.

16. Odporca dôvodil, že vo výroku rozhodnutia presne špecifikoval pozemky, o ktorých rozhodoval, komu priznáva vlastnícke právo, komu nepriznáva vlastnícke právo, komu priznáva právo na náhradu, presne špecifikoval akým parcelným číslom, v akom katastrálnom území, v akej výmere a v akom spoluvlastníckom podiele a na základe akého geometrického plánu, a preto považuje výrok napadnutého rozhodnutia za zrozumiteľný, ako aj odôvodnenie rozhodnutia. Tvrdenie súdu prvého stupňa, že správny orgán neuviedol do rozhodnutia dôvod, prečo nerozhodol o celom predmete reštitučnej žiadosti navrhovateľa, považoval za irelevantné. Zastával názor, že táto skutočnosť nemá za následok nesprávne rozhodnutie vo veci tých parciel, ktoré boli predmetom rozhodnutia. Uviedol, že OÚBAPLO nenavrátil vlastnícke právo k pozemku k. u. V. parc. č. XXXX/2, o výmere 2505m², orná pôda a nepriznal ani právo na náhradu za tento pozemok, nakoľko žiadateľ nespĺňa podmienky uvedené v § 4 zákona č.

229/1991 Zb., pretože vlastníctvo k pozemku neprešlo na štát alebo inú právnickú osobu v dobe od 25.02.1948 do 01.01.1990 spôsobom uvedeným v § 6 ods. 1 uvedeného zákona.

17. Odporca sa nestotožnil s názorom krajského súdu, že záver odporcu vo vzťahu k pozemku parc. č. XXXX/2 je predčasný. Trval na tom, že OÚBAPLO dôsledne prešetril, že nedošlo k odňatiu citovaného pozemku štátom od pôvodných vlastníkov uvedených v pozemkovej knihe, ale nenašla sa žiadna listina, ktorou by bol pozemok odňatý pôvodným vlastníkom X. a S. F.. rod. Q.. Zdôraznil, že ak pozemky neboli odňaté pôvodným vlastníkom štátom, teda nemohli byť pridelené v rámci pozemkovej reformy prídelcovi Q. G.. Vyslovil názor, že uvedený pozemok parc. č. XXXX/2 sa dostal omylom do upovedomenia o rozhodnutí RK vo veci prídelu nehnuteľnosti, lebo na tejto listine sa meno bývalých vlastníkov X. F. a S. F.. rod. Q., po ktorých Roľnícka komisia navrhla Q. G. prideliť pozemok, nenachádza.

18. Odporca záverom uviedol, že naďalej trvá na svojich dôvodoch uvedených v napadnutom rozhodnutí, ktoré považoval za vydané v súlade so zákonom č. 229/1991 Zb. a v súlade so správnym poriadkom. Zotrval na názore, že nemohol priznať vlastnícke právo k pozemku parc. č. XXXX/2 o výmere 2505m² k.ú. V. žiadateľovi, nakoľko pozemok neprešiel na štát a v súčasnosti je vo vlastníctve pôvodných vlastníkov, a preto následne ani nemohol byť pridelený prídelcovi - starému otcovi žiadateľa.

III.

Vyjadrenie navrhovateľa k odvolaniu odporcu

19. Navrhovateľ sa k odvolaniu odporcu vyjadril. Navrhoval, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S 88/2015 z 15.02.2017 potvrdil a navrhovateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania.

20. V dôvodoch vyjadrenia navrhovateľ uviedol, že napadnutý rozsudok krajského súdu považuje za vecne správny a z právneho hľadiska za zákonný. Odvolanie žalovaného správneho orgánu hodnotil ako nedôvodné, resp. účelovo smerujúce už opakovane po viac ako desiatich rokoch k oddialeniu vydania právoplatného a vykonateľného rozhodnutia v jeho reštitučnej veci. Dal do pozornosti právny názor vyslovený Krajským súdom v Bratislave v rozsudku sp. zn. 3Sp 21/2007 z 09.12.2008, v zmysle ktorého krajský súd vrátil žalovanému správne orgánu predchádzajúce rozhodnutie č. j.: 390/92/2007 Hr.1 z 19.02.2007 na nové konanie, a to aj z dôvodu, že pôvodné rozhodnutie odporcu o reštitučnom nároku navrhovateľa bolo nezrozumiteľné a zmätočné, ako aj neúplné, nakoľko odporca ako orgán verejnej správy nerozhodol o celom nároku dôvodne. Navrhovateľ vyslovil názor, že v danom prípade je preukázané, že po vyše desiatich rokoch vydal žalovaný správny orgán z právneho hľadiska opätovne nezákonné rozhodnutie, ktorým opakovane rozhodol nezrozumiteľne, zmätočne a neúplne, nakoľko obsahom jeho rozhodnutia nie sú navrhovateľom nárokované pozemky PK parc. č. XXXX a XXXX nachádzajúce sa v katastrálnom území V., pričom objektívny dôvod ich neriešenia žalovaný správny orgán v napadnutom rozhodnutí neuviedol a nie je zrejme, o ktorých navrhovateľom nárokových častiach a výmerách parciel ešte bude, prípadne nebude, rozhodovať.

21. Navrhovateľ nesúhlasil s tvrdením žalovaného správneho orgánu, že dôsledne prešetril a nenavrátil vlastnícke právo navrhovateľa k PK parc. č. XXXX/2 o výmere 2505m², orná pôda, pretože ak by v tejto veci bol dôsledný, bol by v domáhaní tohto nároku v zmysle zákona č. 229/91 Zb. navrhovateľovi nápomocný, a to aj vo vzťahu k začatému a prebiehajúcej procesu ROEP.

22. Ďalej navrhovateľ vyslovil názor, že či tzv. pôvodným vlastníkom boli alebo neboli pozemky odňaté štátom je irelevantné, lebo reštitučný nárok si neuplatňuje na základe vlastníctva jemu cudzích osôb. Za relevantné považoval skutočnosť, že aj pozemok parc. č. XXXX/2 bol pridelený v rámci pozemkovej reformy prídelcovi (Q. G.), ktorý tento obhospodaroval a aj za tento pozemok platil štátu dane a iné poplatky. Taktiež za relevantné považoval to, že mu rozhodnutím štátu pozemok bol odňatý a že aj tento pozemok bol povinný podľa rozhodnutia štátu odovzdať ako vlastníctvo miestnemu úradu a do trvalého a bezplatného užívania JRD Petržalka. Navrhovateľ poukázal tiež na to, že aj počas reštitučného

vybavovania sa štát správal tak, že aj pozemok parc. č. XXXX/2 rešpektuje ako vlastníctvo a zaviazal navrhovateľa rozhodnutím č. 390/92/677/200 z 12.06.2000, právoplatným dňa 12.07.2000, povinnosťou zaplatiť štátu nedoplatok prídlovej ceny aj za túto parcelu vo výške 6000 SKK. Navrhovateľ nesúhlasil ani so stanoviskom žalovaného správneho orgánu, že pozemok parc. č. XXXX/2 sa dostal omylom do upovedomia o rozhodnutí RK. Stotožnil sa s právnym názorom krajského súdu, že záver žalovaného správneho orgánu v časti týkajúcej sa pozemku parc. č. XXXX/2 je predčasný .

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

23. Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (S.s.p.) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

24. Podľa § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok - S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania odporcu (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p. a § 492 ods. 1, 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 1, 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p. a s § 492 ods. 1, 2 S.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

26. Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S 88/2015-85 zo dňa 15. februára 2017, ktorým súd prvého stupňa podľa § 250q ods. 3 O.s.p. v spojení s § 250j ods. 2 písm. a/ a s § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu Okresného úradu Bratislava, pozemkový a lesný odbor - odporcu, č.k.: 390/92, 1181/15, zn.: OU-BA-PLO-2015/43805/ZBE zo dňa 27.02.2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

27. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v opravnom prostriedku navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť preskúmaného rozhodnutia odporcu.

28. Predmetom preskúmanacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, pozemkový a lesný odbor - odporcu, č.k.: 390/92, 1181/15, zn.: OU-BA-PLO-2015/43805/ZBE zo dňa 27.02.2015, ktorým správny orgán príslušný podľa § 5 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 330/1991 Zb.) rozhodol čiastočným rozhodnutím o reštitučnom nároku navrhovateľa uplatneného na pozemkovom úrade dňa 23.04.1992 a podaním zo dňa 17.08.1992 v zmysle zákona č. 229/1991 Zb..

29. Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého prvostupňového rozsudku, ktoré z tohto dôvodu neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

30. Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov žalovaného správneho orgánu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Aby neopakoval skutočnosti účastníkom známe, na zdôraznenie skutkových a právnych záverov k veci uvádza nasledovné.

31. Najvyšší súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že súd v procese súdneho prieskumu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 250 I a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

32. Podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Predpokladom súdneho prieskumu podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je zákonom zverená právomoc súdu rozhodovať o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov. Pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak použijú sa primerane ustanovenia druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku okrem § 250a. (§ 250 I ods. 1, 2 O.s.p.).

33. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v opravnom prostriedku, ktorými navrhovateľ namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

34. Pri preskúmvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

35. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v opravnom prostriedku, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

36. Správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

37. Najvyšší súd upriamuje pozornosť tiež na to, že súd v procese súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (rovnako podľa Správneho súdneho poriadku - zákon č. 162/2015 Z.z.) upravujúceho správne súdnictvo je povinný posudzovať súlad rozhodnutia a postup mu predchádzajúci so zákonom, a preto v konkrétnej

veci sa zásadne obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádzal, nie sú pochybné najmä ohľadom na prameň, z ktorých pochádzajú, alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania, a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis a právnu úpravu na vec sa vzťahujúcu aplikoval v súlade s čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

38. Odvolací súd po preskúmaní odvolaní napadnutého rozsudku krajského súdu zistil, že súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v danej veci postupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie, keď súdny prieskum rozhodnutia žalovaného správneho orgánu napadnutého opravným prostriedkom vykonal v súlade s platnou právnou úpravou zákona č. 229/1991 Zb.. Odvolací súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia odporcu pri aplikácii zákonnej úpravy zákona o pôde v spojení s právnou úpravou Občianskeho súdneho poriadku dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, a to že námietky navrhovateľa uvedené v jeho opravnom prostriedku spochybnili vecnú správnosť a zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

V.

Právne posúdenie odvolacím súdom

39. Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

40. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

41. V zmysle čl. 1 ods. 1 prvá veta ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Základnou premisou materiálneho právneho štátu prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasťou okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodit' z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôraz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané“ (ÚS 17/1999, Nález z 22. septembra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999, Nález z 13. októbra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I.ÚS 10/98)“. (I.ÚS 54/02. Nález z 13. novembra 2002. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750).

42. Z uvedeného vyplýva, že pre zabezpečenie materiálneho právneho štátu je povinnosťou mocenských orgánov štátu konať a rozhodovať v súlade so zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy.

43. Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

44. Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie,

ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

45. Účelom zákona o pôde bolo zmierniť následky niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom poľnohospodárskeho a lesného majetku v období rokov 1948 až 1989, dosiahnuť zlepšenie starostlivosti o poľnohospodársku a lesnú pôdu obnovením pôvodných vlastníckych vzťahov k pôde a upraviť vlastnícke vzťahy k pôde v súlade so záujmami hospodárskeho rozvoja vidieka aj v súlade s požiadavkami na tvorbu krajiny a životného prostredia. Zákon sa vzťahoval na a) pôdu, ktorá tvorí poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patrí, a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom aj na pôdu, ktorá tvorí lesný pôdny fond, b) obytné budovy, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti, včítane zastavaných pozemkov, c) obytné a hospodárske budovy a stavby slúžiace poľnohospodárskej a lesnej výrobe alebo s ňou súvisiacemu vodnému hospodárstvu, včítane zastavaných pozemkov, d) iný poľnohospodársky majetok uvedený v § 20. (§ 1 ods. 1 zákona o pôde).

46. Predpokladom vydania nehnuteľností podľa zákona č. 229/1991 Zb. alebo priznania náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať bolo, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade v zmysle § 9 ods. 1 uvedeného zákona a zároveň vyzvala povinnú osobu na vydanie nehnuteľností, preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 4 ods. 1, 2, ako aj, že žiadané nehnuteľnosti prešli v zákonnej dobe (od 25.02.1948 do 01.01.1990) na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku skutočností taxatívne ustanovených v § 6 ods. 1, 2, právo na navrátenie vlastníctva alebo priznanie náhrady si oprávnená osoba uplatnila v lehote ustanovenej v § 13 ods. 1 (do 31.12.1992) a žiadané pozemky ku dňu odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 ods. 1.

47. Podľa § 3 ods. 1 správneho poriadku správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

48. Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady na rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

49. Podľa § 46 správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

50. Vychádzajúc z uvedenej právnej úpravy a skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa o nezákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu, a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

51. V zmysle § 6 ods. 1 zákona o pôde oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku právnych skutočností zákonodarcom taxatívne ustanovených pod písmenom a/ až v/.

52. Podľa § 6 ods. 2, 3, 4 zákona o pôde obdobne sa postupuje aj v prípadoch, keď fyzickým osobám vznikol nárok na vyňatie poľnohospodárskeho majetku z konfiškácie podľa osobitných predpisov. (9/ Napr. nariadenie Zboru poverenikov č. 26/1948 Zb. SNR, ktorým sa upravuje vyňatie poľnohospodárskeho majetku osôb maďarskej národnosti z konfiškácie.) Za osoby, ktorým vznikol nárok na vyňatie poľnohospodárskeho majetku z konfiškácie podľa osobitných predpisov, 9/ treba považovať na účely tohto zákona aj štátnych občanov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorí majú trvalý pobyt na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a ktorým sa skonfiškoval (9a/

Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 104/1945 Sb. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa v znení neskorších predpisov. Dekrét prezidenta republiky č. 108/1945 Zb. o konfiškácii nepriateľského majetku a o Fondoch národnej obnovy), poľnohospodársky majetok a neboli odsúdené podľa osobitných predpisov. (9b/ Nariadenie SNR č. 33/1945 Zb. SNR o potrestaní fašistických zločincov, okupantov, zradcov a kolaborantov a o zriadení ľudového súdnictva v znení neskorších predpisov.) Pokiaľ tento majetok bol už pred rozhodným obdobím pridelený v rámci predpisov o pozemkových reformách, rieši sa nárok týchto oprávnených osôb podľa § 12, ak došlo k odňatiu prídelu postupom uvedeným v odseku 1.

Pôdu, ktorá prešla na štát alebo inú právnickú osobu podľa odsekov 1 a 2 a podľa osobitného predpisu, (9c/ Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 52/1945 Zb. SNR, ktorým sa zrušujú nadobudnutia nehnuteľností spadajúcich pod československú pozemkovú reformu, ktoré sa uskutočnili na území dočasne okupovanom maďarským štátom.) možno vydať každej oprávnenej osobe vo výmere najviac 150 ha poľnohospodárskej pôdy alebo 250 ha všetkej pôdy. Obdobne sa postupuje aj v prípadoch, ak oprávnenej osobe vznikol ďalší nárok na vydanie nehnuteľnosti po oprávnenej osobe, ktorá zomrela alebo bola vyhlásená za mŕtvu.

Oprávnená osoba je povinná po vydaní nehnuteľnosti zaplatiť štátu nedoplatok prídelovej ceny, za ktorú ju pôvodne získala; obdobne je povinná vrátiť kúpnu cenu alebo náhradu, ktorú jej štát alebo iná právnická osoba pri prevode nehnuteľnosti vyplatila. Lehotu na zaplatenie určí okresný úrad.

53. Podľa § 12 zákona o pôde, ak dôjde k súbehu nárokov oprávnených osôb podľa § 6 ods. 1, prislúcha právo na vydanie pôvodných nehnuteľností tej z nich, ktorá svoje vlastníctvo stratila v dôsledku jednostranného aktu štátu. Pokiaľ týmto spôsobom stratilo svoje vlastníctvo postupne viac oprávnených osôb, prislúcha toto právo tej z nich, ktorá vlastníctvo stratila skôr, pokiaľ sa nedohodnú inak. Ostatné oprávnené osoby majú v takom prípade právo na prevod pozemkov podľa § 11 ods. 2, prípadne na finančnú náhradu.

54. Vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu odporcu pri aplikácii citovanej právnej úpravy zákona o pôde, odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že preskúmané rozhodnutie odporcu je predčasné, keď žalovaný správny orgán nepostupoval náležite v súlade s citovanými ustanoveniami zákona o pôde a pre svoje rozhodnutie si nežadovávajú dostatok skutkových podkladov, keď listinné podklady vo vzťahu k žiadanému pozemku parc. č. XXXX/2 vyhodnotil nesprávne a nadôvažok v rozpore so svojou predchádzajúcou rozhodovacou činnosťou.

55. Skutkové zistenia vyplývajúce z administratívneho spisu preukazujú, že pôvodnými vlastníckymi pozemku parc. č. XXXX/2 zapísanej v pozemkovej knihe vl.č. XXX boli X. F. a S. F.. rod. Q.; na základe zápisu v pozemkovej knihe v uvedenej vložke bola poznamenaná národná správa na podiel v 1 X. F. k pozemkovoknižným parcelám č. XXXX, č. XXXX v roku 1947 a k parc. č. XXXX, č. XXXX v roku 1948, ktorá následne bola z pozemkovoknižnej vložky v roku 1954 vymazaná a následne uvedené pozemky boli oddelené do nových pozemkovoknižných vložiek. Posledný zápis v uvedenej pozemkovoknižnej vložke bol vykonaný 07.06.1956. Konfiškácia majetku označených pozemkovoknižných vlastníkov v uvedenej pozemkovoknižnej vložke nebola vyznačená. Odporca potom ako na základe rozsiahleho šetrenia v súčinnosti s navrhovateľom považoval za preukázané, že nedošlo k odňatiu označeného pozemku štátom pôvodným vlastníkom uvedených v pozemkovej knihe, keď sa nenašla ani žiadna listina, ktorou by bol tento pozemok odňatý pôvodným vlastníkom, ustálil svoj záver o nesplnení zákonného dôvodu pre navrátenie vlastníctva k žiadanému pozemku navrhovateľovi, z dôvodu, že ak pozemok nebol odňatý pôvodným vlastníkom štátom, teda tento nemohol byť pridelený v rámci pozemkovej reformy prídelcovi Q. G..

56. Skutkové zistenia súčasne potvrdzujú, že výmerom o vlastníctve pôdy Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave z 22.08.1958 boli Q. G. a manž. pridelené pozemky okrem ďalších aj sporný pozemok parc. č. XXXX/2 roľa, vo výmere 0,2545 ha, zapísaný vo

vl. č. XXX, kat. úz. V. podľa nar.

č. 104/1945 Sb. na základe prídellového plánu vypracovaného miestnou roľníckou komisiou v Petržalke, potvrdeného okresnou roľníckou komisiou v Bratislave a schváleného Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy dňa 07.01.1950 č. 24/1950; za prídellovú cenu 18.415.-Kčs, s vyčíslením nedoplatku prídellovej ceny ku dňu vydania Výmeru 6.000.-Kčs. Na základe uznesenia Ludového súdu v Bratislave č. Čd 3340/58 z 30.09.1958 bolo vložené záložné právo Čsl. štátu- Povereníctvo poľnohospodárstva a lesného hospodárstva majetková podstata pozemkových reforiem 6.000-Kčs, zaťažujúce vlastnícke právo k pridelenému pozemkovému majetku Q. G.. Na základe zápisnice spísanej dňa 26.02.1949 na tvary miesta a uvedení do držby nehnuteľností zástupcovia roľníckej komisie pri NV v Bratislave a pracovnej skupiny pre pozemkovú reformu v Bratislave uviedli Q. G. do držby pozemkov uvedených na druhej strane listu tejto zápisnice, kde okrem ďalších pozemkov je uvedený aj sporný pozemok parc.č. XXXX/2. Pridelený nehnuteľný majetok bol prídeltovi Q. G. odňatý rozhodnutím MsNV odbor vodného hospodárstva a pre veci poľnohospodárstva a lesníctva č. pôd.-197/1965 z 08.02.1965, okrem iného i pozemok parc.č. XXXX/2 zapísaný v PK vl.č. 366 z dôvodu, že prídeltca odovzdal uvedené pozemky do spoločného obhospodarovania do JRD Petržalka, t.j. vzdal sa týchto nehnuteľností v prospech socialistického sektoru, v dôsledku čoho bol prídelt týchto nehnuteľností zrušený. Skutočnosť, že štát voči prídeltovi M. G. účtoval a evidoval za pridelený nehnuteľný majetok prídellovú cenu potvrdzujú listinné dôkazy vyplývajúce z administratívneho spisu a to list Správy lesného hospodárstva a poľnohospodárstva Rady UNV z 16.07.1957 č. pôd-1032/1-1957 adresovaný M. G., ktorým potvrdzoval nedoplatok prídeltcu voči JRD - pohľadávku v sume 6.000.-Kčs; list Štátnej sporiteľni v Bratislave z 11.02.1957 č. 2332-140111-49 Q. G. a manž. Y., ktorým im oznamovala nedoplatok za pridelený pôdohospodársky majetok v celkovej výške 32.309.-Kčs. Navrhovateľ v správnom konaní predložil doklad o zaplatení prídeltu vo výške 6000.-Sk v prospech Ministerstva financií SR dňa 12.09.2000.

57. Na základe uvedených skutkových zistení ako aj na ich základe vykonaných záverov najvyšší súd konštatuje, že napriek tomu, že vlastnícke právo k spornému pozemku parc.č. XXXX/2 neprešlo na štát na základe konfiškácie majetku pôvodných pozemkovoknižných vlastníkov zapísaných v pozemkovej knihe vl.č. XXX - X. F. a S. F.. rod. Q.; resp. na základe inej listiny svedčiacej o prechode ich vlastníctva na štát, teda štát nenadobudol do svojho majetku tento pozemok, ktorý však získal do svojej sféry bez právneho dôvodu, a následne ním nakladal, keď majetok takto získaný rozdeľoval prídeltcom Výmerom o prídelt vlastníckeho práva k pôdohospodárskemu majetku. Súčasne je tiež nepochybné, a to z predložených listín, že sporný pozemok bol Výmerom o prídelt vlastníckeho práva k pôdohospodárskemu majetku pridelený právnenému predchodcovi navrhovateľa, ktorý aj vstúpil do držby prideleného majetku a následne bol preukázaný proces prechodu vlastníckeho práva k takto pridelenému pôdohospodárskemu majetku z prídeltcu - právneho predchodcu navrhovateľa, a to aj k žiadanému pozemku, na štát v dobe stanovenej v zákone o pôde.

58. Nemohla byť najvyšším súdom prehliadateľná ani tá skutočnosť, že štát nad uvedeným pozemkom vykonával svoje neobmedzené panstvo v čase, ktorý prevažujúca (historická) právna doktrína označuje ako obdobie neslobody. V danej súvislosti odvolací súd upriamuje pozornosť na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr 58/2011 zo 14.02.2011, kde najvyšší súd konštatoval: „Je celkom jednoznačné nielen vzhľadom k historickému ale aj k právnenému hodnoteniu minulosti (najmä vzhľadom k zákonu č. 125/1996 Z.z. a zákonu č. 553/2002 Z.z.), že v období od 25. februára 1948 až do konca roku 1989 dochádzalo k vedomému alebo hrubému porušovaniu základných princípov demokratického právneho štátu, medzinárodných zmlúv ako aj zákonnosti na viacerých úsekoch aplikácie práva, k výskytu neprimeranej tvrdosti v používaní represie proti nositeľom iných názorov, k cieľavedomému ničeniu tradičných hodnôt európskej civilizácie, národných a náboženských práv, k zničeniu tradičných princípov vlastníckeho práva, a to prostredníctvom prenasledovania alebo hrozbou perzekúcie voči nim samotným i rodinám a blízkym. Uvedená charakteristika obdobia od 25. februára 1948 až do konca roku 1989 je súhrne označované ako obdobie neslobody“ .

59. Do takto nastaveného právno-hodnotového rámca nepochybne zapadá aj úvaha Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovená v jeho náleze sp. zn. III. ÚS 127/2010 z 22. júna 2010 (obdobne aj sp. zn. III. ÚS 185/2010 z 5. októbra 2010) nasledovne: „Ústavný súd však popri už citovaných

požiadavkách na citlivý prístup k uplatňovaným reštitučným nárokom dáva do pozornosti aj zákon č. 480/1991 Zb. o dobe neslobody, ktorý je súčasťou nášho právneho poriadku a ktorý v § 1 ustanovil, že v rokoch 1948 až 1989 komunistický režim porušoval ľudské práva i svoje vlastné zákony. Z uvedeného pohľadu je podľa názoru ústavného súdu prirodzenou požiadavkou kladenou na všeobecné súdy a iné orgány verejnej moci, ktoré rozhodujú o reštitučných nárokoch oprávnených osôb, aby riadiac sa zásadami materiálneho právneho štátu pristupovali k interpretácii reštitučných zákonov s určitou veľkorysosťou, a naopak, brali do úvahy pre minulý režim príznačné nedostatky vtedajšej legislatívy, najmä však často sa vyskytujúcu svojvôľu vtedajších štátnych a iných orgánov pri uplatňovaní moci. Rozhodne však pri dôslednej individualizácii každého prípadu nemožno uvedené nedostatky pričítať na vrub oprávnenej osoby.“

60. V danej súvislosti najvyšší súd opätovne upriamuje pozornosť na účel zákona o pôde vyjadrený v právnej norme ustanovenej v § 1 ods. 1 tohto zákona, v zmysle ktorej úpravy účelom zákona o pôde bolo zmierniť následky niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom poľnohospodárskeho a lesného majetku v období rokov 1948 až 1989, dosiahnuť zlepšenie starostlivosti o poľnohospodársku a lesnú pôdu obnovením pôvodných vlastníckych vzťahov k pôde a upraviť vlastnícke vzťahy k pôde v súlade so záujmami hospodárskeho rozvoja vidieka aj v súlade s požiadavkami na tvorbu krajiny a životného prostredia. Súčasne najvyšší súd poukazuje na svoju skoršiu judikatúru (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 1Sžr/72/2011), kde najvyšší súd vyslovil názor, „že v rámci reštitučných konaní nie je dôležitý druh vydávaného majetku, ale reštitučný titul, ktorý mal spôsobiť jednotlivcovi v predchádzajúcom režime krivdu vo forme majetkovej alebo nemajetkovej ujmy. Preto zákonodarca prijal viacero právnych predpisov týkajúcich sa zmiernenia uvedených krívd, ktoré sa odlišovali druhom majetku alebo činnosti, okruhom oprávnených osôb, oprávneného orgánu ako aj konkrétneho spôsobu zmiernenia krivdy.“

61. Najvyšší súd vychádzajúc z uvedeného po vyhodnotení odvolacích dôvodov odporcu z hľadiska prípustného zrušovacieho ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. aplikovaného v prejednávanej veci vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 1 S.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku, z ktorých dôvodov sa odvolací súd s nimi stotožnil a súčasne na ne poukazuje.

62. Z dôvodov vyššie uvedených, najvyšší súd ako súd odvolací dospel k záveru, že námietky odporcu uvedené v jeho odvolaní neboli spôsobilé spochybníť vecnú a právnu správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. a v spojení s § 492 ods. 1 S.s.p. potvrdil.

63. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodoval podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2, s § 246c ods. 1, s § 224 ods. 1 O.s.p. a s § 151 ods. 1, 2 O.s.p. a v spojení s § 492 ods. 1 S.s.p.. Navrhovateľovi nepriznal náhradu trov tohto konania, napriek jeho úspechu v tomto konaní, pretože si ich výšku v zákonnej lehote nevyčísľil.

64. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.